

Komedie? Zábava! (pokleslý seminář o divadelní zábavě)

ÚVAHA

„Když jdu do divadla, chci se tam smát.“

Tato věta zaznívá ve foyer v různých divadlech velmi často. Může být inscenace bulvární komedie i kvalitním divadelním zážitkem? Proč jsou „lehčí“ tituly většinovým divákem tolik obdivovány a kritickou obcí naopak zatracovány? Je opravdu tak špatné chtít se v divadle jen bavit, na nic nemyslet a zkrátka se od srdce zasmát? Na všechny tyto otázky neexistuje jednoznačná odpověď. I seriózní divadla mají na svém repertoáru konverzační nebo situační komedie, protože vědí, že své diváky budou mít vždycky a že diváci, kteří se chtějí „jen pobavit“, zkrátka do divadel chodí.

Některá pražská divadla mají komedie jako hlavní proud svého repertoáru, diváci tam chodí právě na ně. Ruku v ruce s komedii jdou i herecké hvězdy obsazované do hlavních rolí. Pokud se má divák výsostně bavit, musí ho bavit tvář, kterou zná z televizní obrazovky, pokud možno z právě běžícího seriálu. Příkladem pražských komerčních divadel s převahou komediálního repertoáru je Divadlo Palace, Divadlo Na Fidlovačce, Divadlo Na Jizerce, Divadlo Radka Brzobohatého či Studio DVA. Právě díky tomu, že to jsou částečně divadla soukromá, se cena lístků pohybuje kolem pěti set korun. Diváci jsou ale ochotni takové částky platit, když mají jistotu, že se budou smát. A tato jistota je pro ně mnohem více, než předpoklad, že uvidí i kvalitní umělecké dílo. Kritérium kvality měří totiž přímou úměrou i s žánrem a s úsilím, které v divadle budou muset vynaložit.

V českém divadelním prostředí jsou tituly, které mají vysokou návštěvnost a dosahují velkého počtu repríz, ať už je nasadí jakékoliv divadlo. Mezi takovéto tituly patří například: *Jak je důležité míti Filipa*, *Dámský krejčí*, *Charleyova teta*, *Pygmalion*, *Zkrocení zlé ženy* a další. Je až neuvěřitelné, jak často je česká divadla uvádějí. Tyto hry v sobě totiž spojují dvě velmi důležité věci – mezi diváky jsou oblíbené, protože tuší, že se jedná o světovou klasiku a tím jsou tedy „na úrovni“, zadruhé jsou to komedie a ty lákají více než psychologická dramata, která vzbuzují řadu otázek a vyžadují i určité zamyšlení nad jejich významem. Určitě výše zmíněné faktory neplatí úplně bez výjimek a většinově, ale je to jistě důvod proč je divadla opakovaně vrací na svůj repertoár.

Kromě klasických komedií, které jsou často uváděné, ale nesmíme opomenout komedie nové, které se také čas od času objevují. Ponechme stranou původní českou tvorbu, kterou zastupují například David Drábek nebo Petr Kolečko. Ti ovšem píší své texty na míru určitému souboru nebo divadlu. Co se týká zahraničních kusů, je v poslední době vyhledáván žánr tzv. černé komedie. Proč divákům nevadí smát se tíživým či tragickým osudům, prožívat příběhy, které jsou až mrazivě groteskní? Pokud je výchozím bodem humor, složitější téma se v českém prostředí přijímá snadněji.

Divadlo je druh zábavy, a proto má ze své podstaty bavit. Komédie na jevišti jednoznačně patří, jak ty černé, groteskní, tak i ty konverzační a situační. Jen by si tvůrci možná měli předem zodpovědět otázku, proč daný titul chtějí uvést, co jím chtějí sdělit. Potom by se ukázalo, že *Jak je důležité mítí Filipa* má brilantní dialogy a *Pygmalion* silné téma a konec, který nemusí být vždy šťastný. Problém nepovedených inscenací komedií spočívá v tom, že je tvůrci realizují jen pro diváky, kteří se chtějí v divadle pouze smát.